

se zákazu dbalo teprv až na rekurs, takže by Státní pozemkový úřad nucen byl zabývat se stále jen rekursy, čímž by jeho agenda vzrostla tak, že by nevystačil s personálem mu přiděleným a musil jej zajisté značně rozmnožiti. Ale tato praxe, kterou první soudce zahájil patrně vědomě, ježto o poznámce záboru dobře věděl, vyrozuměv Státní pozemkový úřad o povolení dražebního řízení, a přece jí nedbal, staví na hlavu účel poznámky, jímž právě naopak jest, by zákazu bylo dbáno a jeho porušování se předešlo.

Čís. 10098.

Pozemková reforma.

Exekuční vyklizení vypověděných zabraných nemovitostí se provádí šetříc postupu § 349 ex. ř. v nesporném řízení a není proto přípustným pořad práva podle § 35 ex. ř. Oposiční nárok nelze uplatňovati rekurssem a nejsou v rekursu přípustny novoty co do oposičních okolností, nýbrž jest oposiční nárok odkázán na zvláštní žádost, o níž se rozhodne v nesporném řízení.

Pořadí předpisů v pozemnoreformní agendě. Nejprve přicházejí na řadu předpisy pozemnoreformního zákonodárství a teprve potom předpisy nesporného řízení.

V rekursu do usnesení, jímž povolena exekuce vyklizením ze zabraného majetku, jsou vyloučeny novoty. V rekursu lze uplatňovati jen, že tu není buď výpověď vůbec nebo že není právoplatná nebo že výpovědní lhůta ještě neuplynula, nikoliv však, že Státní pozemkový úřad slíbil mimosoudním úkonem vzít výpověď zpět.

Odklad exekuce vyklizením ze zabraného majetku může povolit jen Státní pozemkový úřad sám, nikoliv soud.

(Rozh. ze dne 28. srpna 1930, R I 683/30).

Do usnesení prvního soudu, jímž povolena exekuce vyklizením zabraných nemovitostí, stěžoval si vlastník zabraných nemovitostí. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Ve stížnosti na rekursní soud uplatňoval stěžovatel oposiční nárok ve smyslu § 35 ex. ř. v ten rozum, že výpověď z hospodaření ze dne 2. prosince 1922, exekuční titul, pozbyla platnosti t. j. že nárok z ní pominul napotomními skutečnostmi, najmě dohodou ze dne 24. června 1925, v níž se Státní pozemkový úřad zavázal, že výpověď ohledně celého množství nemovitostí, o jichž vyklizení nyní jde, bude vzata zpět, a podobně ohledně jiných pozemků rovněž nyní do exekuce pojatých protokoly ze dne 22. září 1926 a z 15. července 1927, jakož i výměrem ze dne 9. února 1927, jímž Státní pozemkový úřad prý prohlásil i ohledně

nich, že výpověď bude vzata zpět, a, když rekursní soud stížnosti nevyhověl s poukazem na předpisy § 55 a 7 ex. ř. a zaujal stanovisko, že skutečnosti uplatňované pro pomnutí exekučního nároku jsou novoty, k nimž nelze v rekursním řízení přihlížeti, ježto mohou být uplatněny jen žalobou podle § 35 ex. ř., dovozuje nyní v dovolací stížnosti, že se § 20 náhr. zák. odvolává podle svého smyslu jen na předpis § 349 ex. ř., jinak že prý tu neplatí předpisy řízení exekučního, nýbrž řízení nesporného a že tedy nelze mluvit o nepřipustných novotách a odkazovati ho na opoziční žalobu podle § 35 ex. ř. To, že se exekuční vyklizení vypověděných zabraných nemovitostí provádí, šetříc postupu § 349 ex. ř. v řízení nesporném a že není přípustný pořad práva (žaloby) podle § 35 ex. ř., jest zásadní stanovisko judikatury nejvyššího soudu, kterou tedy stěžovatel patrně velmi dobře zná, a také jí ve svůj prospěch využívá, prováděje stanovisko to do důsledku tím, že se domáhá přípustnosti novot v rekursu, jak je § 10 nesp. říz. v nesporném řízení dopouští, jenže při tom všem zamlčuje, že tato judikatura nejvyššího soudu, ač opoziční žalobu podle § 35 ex. ř. nepřipouští, nicméně také nedovoluje uplatňovati opoziční nárok rekursem a tedy novoty záležející v opozičních okolnostech přes § 10 nesp. říz. v rekursu nedopouští, nýbrž opoziční nárok odkazuje na zvláštní žádost, o níž se rozhodne v řízení nesporném, t. j. opoziční nárok musí i tu být uplatňován řízením zvláštním, odděleně od řízení vyklizovacího, jenže se to neděje žalobou a řízením sporným, jak rekursní soud myslí, nýbrž žádostí a řízením nesporným. Mýlí se tedy stěžovatel, chtěje tento nárok uplatňovati novotami v rekursu proti povolení (nařízení) exekuce, tedy v samém řízení vyklizovacím. Tím ovšem není ještě zodpověděna otázka, jak to přijde, ana se exekuce vyklizovací provádí v řízení nesporném, proč tu nemá platiti i předpis § 10 nesp. říz. o přípustnosti novot v rekursech. To se zdá být novým problémem, ale jest to problém jen zdánlivý, neboť jeho řešení spočívá na témže důvodu, jehož bylo v judikatuře nejvyššího soudu při jiných příležitostech již nesčetněkrát použito. Pořadí norem ve vzájemném poměru neboli, jak se tomu v moderních teoriích říká, hierarchie norem, jest v pozemnoreformní agendě ta, že nejprve platí předpisy pozemnoreformního zákonodárství a teprve tam, kde zůstávají mezery, přicházejí na řadu předpisy obecného právního řádu, ať již jde o otázky práva hmotného nebo otázky řízení, jenže tyto předpisy obecného práva musí vždy uzpůsobeny býti tak, by vyplňovaly mezery způsobem neodporujícím normám zákonodárství pozemnoreformního. Jde-li tedy o otázku řízení a pravi-li se, že v projednávané věci platí řízení nesporné, tedy jest se napřed ptáti, co ve věci té předpisuje pozemnoreformní zákonodárství, a teprv, nemá-li toto dostatečný předpis, dojde na předpisy nesporného patentu. Tu však samo zákonodárství pozemnoreformní předpisuje v § 20 poslední odstavec náhr. zák. nový doslov, přesně, že, když výpověď nabyla právní moci a uplynula lhůta výpovědní, provede místně příslušný okresní soud k návrhu pozemkového úřadu vyklizení vypověděných nemovitostí a odevzdá je pozemkovému úřadu do držby. To jest t. zv. kategorický imperativ, to jest bezpodmínečný (absolutní) rozkaz, nepři-

pouštějící odmluvy ani výmluvy, výminky ani odklad. Je-li výpověď v právní moci a lhůta výpovědní uplynula, »provede« — stylisticky nejsilnější forma rozkazu — soud žádanou exekuci, nemaje a nesměje dále nic zkoumati, nic vyšetřovati, nic uvažovati, nesmí tedy zejména ani vyslýchati exekuta, co tomu říká, a kdyby exekut sám od sebe něco mu v tom přednášel, nesmí k tomu přihlížeti. Nesmí-li to však prvý soudce, nesmí ani druhý ani třetí, čímž jsou novoty v rekursu vyloučeny. Tak tedy § 55 ex. ř. tu sice neplatí, ale to, co nařizuje a zapovídá, že totiž soudce, rozhoduje o návrhu na povolení exekuce, nesmí konati šetření a teprv podle jeho výsledku rozhodovati, nýbrž že musí jen zkoumati, zda zákonné podmínky povolení exekuce jsou v návrhu vykázaný, to jasně a přísně nařizuje a zapovídá i § 20 náhr. zák.: všechny exekutovy námitky, které se nezakládají na obsahu výpovědních spisů, nýbrž na skutečnosti nastavší mimo ně, jsou ze soudcovy kognice vyloučeny a musí býti uplatňovány zvlášť. To má věcně svůj dobrý důvod v tom, že jinak, jak nejvyšší soud již jindy podrobně ukázal, byly by dokořán otevřeny dvěře všeliké sabotáži, takže by Státní pozemkový úřad s nejspravedlivějším nárokem nepřišel ke konci. Normou § 20 náhr. zák. jest tedy vyloučen předpis § 10 nesp. říz., že novoty jsou v rekursu přípustné a může se rekurs proti nařízení exekuce žádané Státním pozemkovým úřadem opírat jen o to, že tu není buď výpověď vůbec, nebo že není pravoplatná nebo že lhůta výpovědní ještě neuplynula, na př. že sice výpověď tu byla a že ji Státní pozemkový úřad soudním podáním, které prvý soudce přehlédl, vzal zpět, nemůže však uplatňovati, jakož činí stěžovatel, že ji Státní pozemkový úřad slíbil vzít zpět úkonem mimo-soudním, na př. při jednání u Státního pozemkového úřadu samého, neboť, zda se to stalo a zda to mezi stranami zakládá platné právo, nemůže tu soud vyšetřovati, nýbrž to se musí provésti zvláštním řízením nesporným, které nemá vliv na postup exekuce, ani ji nestavíc ani nepřerušujíc, kdežto, kdyby od jeho výsledku mělo záviseti povolení exekuce nebo vyřízení rekursu do povolení, byla by tím exekuce stanovena, odložena, k čemuž soud moci nemá, neboť jak též již jindy a jindy podrobně ukázáno, odklad exekuce může povolit jen Státní pozemkový úřad sám, nikoli soud.

Čís. 10099.

Všeobecně nelze požadovati pro každé směnečné prohlášení mezi manžely formu notářského spisu. Platnost směnečného právního jednání bude se v tom kterém případě řídit vždy povahou právního jednání, jež bylo podkladem vydání směnky, pokud ovšem podle § 87 směn. zák. bude lze k němu vůbec přihlížeti. Nestačí, že žalovaní manželé dovozovali neplatnost směnky jen z její úpravy, z toho, v jaké úloze v ní vystupovali, aniž se odvolávali na zvláštní ujednání, jež vedlo k vydání směnky právě v této úpravě.